

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak

Hatszor hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Volger (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Vogler hirdetés közv. irodája. Weiss Mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.

Nyitléri czikkok

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Szerkesztői szállítás:

Főter 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

A veszedelem.

(Sr.) Azt gondoltuk, hogy a kiegyezés és keleti kérdés közrejátszása oly annyira emelte nálunk a válságot, hogy nagyobb az már nem is lehet. Aludtunk. Beütött a német kereskedelmi alkudozások meghírusulása és ez oly háttérből indult ki, hogy lehetetlen ebben nem keresnünk a válság egyik nagy tényezőjét. Hisz itt nemcsak vámkérdésről lehet szó, bár az is életérdekeinkbe vág; de oly politikai „coup”-ról, melynek célját hordírtát most még csak belátni sem vagyunk képesek! Mert ha csak azért számkított Németországgal velünk, hogy dr. Razent, az osztrák miniszteri tanácsos ragaszkodott a gyapott- és agyag-árak új osztályozásához; hát akkor se baj. Oda dobjuk Németországnak az új tervét; Magyarország bizony nem bánja, hogy két vagy három féle osztály lesz-e a gyapott-árknál, csak a vám ne legyen magas; az agyag-árak osztályozásával pedig éppen nem törődik. Sőt ha Németország a vászon-vám emelése ellen szegül, azonban mi csak segítségére kívánunk lenni; és — ha kell — azzal sem sokat veszünk, hogy Németország felő bor-vámainak apadni nem fognak; mert éppen a német piacnak tetszenek legkevesebb borainak, úgy, hogy Németországba borkivitelünk édes kevés, ott az alsó osztályokban a sör, a felsőbbekben a francia bor fogyasztatik. Szóval: nagy akadályt, azaz, oly akadályt, hogy azok miatt a szerződés létre nem jöhön, a vámtételek, főleg Németországgal szemben, nem képezhetnek. És ha talán osztrák részről fogának oly követelést formálni, mely miatt az lehetetlenné lenne, akkor a kiegyezést is latba vetjük, mintsem, hogy a szerződés biztosítékait, hazánktól és a monarchiától elszakítsunk. Mert ez egy jelentőségű lenne nekünk nézve, nemcsak saját behozatali vámjaink emelkedésével, de kiviteli czikkjeink folytonos és változó terheltségével is; mert ha az államok keze a tariffában kötvé nincsen; egy pillanatnyi politikai vagy ipari szeszély elégséges arra, hogy változásokat idézzon elő a vámtételekben és felforgassa a termelő és kereskedő minden sorsát.

Ezekből kiténik, hogy mily teher és mily veszedelem fenyeget minket a Németországgal folytat alkudozások meghírusulásával. És mégis ez a dolognak csak közgazdasági és nem is legveszedelmesebb oldala. Félős, hogy a politika is bejátszik ebbe. Azt mondják, hogy Bismarck a junkerek befolyása alá került, ezek féltik terményeiket Magyarországtól és ezért Bismarck azt mondta volna „nem kell nekünk magyar búza, ha szükségünk lesz az az orosz olcsóbban is; de állandóan nem kell.” Ez a közgazdasági politika

nagy változása lenne, melynek vezér csillaga nem csak a reakció, de egyszersmint az orosz sympathia, sőt talán intrika is. És itt merül fel az a gyanú, hogy a német vám-politika változását (ha csakugyan belső okok és nem a mi makacságunk, idézték azt elő) a nemzetközi politika is előidézte. Legalább a kiemelkezik, hogy Salzburgban mennyire került Bismarck Andrássyval a társalgást a szerződésről, a ki tudja, hogy mily fenyegetőddzésekkel állott volt elő az idén aprilisban is, retorsiókat helyezvén kilátásba Franciaországgal szemben: annak nagy gyanuja lehet, hogy ha nem is egyenesen ellenzik, de azért akar szerződésen kívüli állapotba jutni velünk szemben is, hogy a szabad kéz politikáját játszassa, monarchiánk kényszerítésére és Franciaország folytonos lenyomására, minden állammal szemben; és ha ez áll, oly pressionalis eszköze lesz még a maszka-politika érdekében is, hogy attól bizony mindig remeghetünk.

Ezért hangsúlyozzuk ismételtelen azt, hogy nem kell engedni Németországot kibujni a kötelekből; nem kellett volna ürügyet adni neki a szakításra; de ha már ez megtörtént, akkor először, a régi alapon egy provisoriummal és azután új alkudozással kell jóvá tenni a hibát. Mert a kereskedelmi háború könnyen elő áll a szerződésen kívüli állapotban és a kereskedelmi háborúból könnyen lesz politikai harc. A történelem bizonyítja, Dél- és Észak-Amerikát ez sodorta polgar-háborúba. Tanuljunk tőle!

— Ő felsége a király tegnapelőtt este fél nyolczkor Gödöllőre Budapestre érkezett, ugyan csak a fővárosba érkezett Andrássy külügyminiszter is Tiszá-Dobrol. A király keddig a budai palotában marad, kedden az audientia után ismét Gödöllőre megy vissza, a tegnapelőtti éjjeli bécsi gyorsvonat herczeg Auersperg osztrák minisztereinek, Lasser, Chlumetzky, Depretis minisztereket, Hermann miniszteri titkárt és Artus udvari tanácsost hozta. Ő felsége ottléte alatt, tegnap és ma fontos tanácskozások várhatók. Tegnap és osztrák és magyar minisztérium külön-külön, majd közös értekezletet tartott.

Az erdélyi csendőrségnek új fegyverekkel ellátása tárgyában a belügyminiszter által okt. 27-én a képviselőházhoz beadott jelentés előadja, hogy az eddigi „Lorenz-féle” fegyver megértöltése 18 szabályszerű kézfogás, mintegy 25—30 másodpercet igényel, s azonfölül könnyen el is sül a kezelőjét is megsértheti; utal tovább arra, hogy az Oláhországban ismételve berohant rablók legújabb szerkezetű hátultöltő fegyverekkel voltak ellátva, s ennél fogva szükségesnek tartja az erdélyi csendőrségnek is a Fruchwirth-féle tápus-

kákkal ellátását, melyek Budapestre szállítva 42 frt 40 krba kerülnek; az egész — 800 darab — ára 33,920 forint. A gyár belegevezett, hogy ez összeg két évi részletben — 1877-ben s 1879-ben — fizetessék le. Noha meg vagyok teljesen győződve arról — így végződik a miniszter jelentése — hogy ezen fegyver beszerzése a fenntebb jegyzettek által teljesen indokolva van, mindamellett kötelességemnek tartom még fölemlíteni, miszerint a keleten dúló harc folytat a szomszéd Oláh-Moldva fejedelemségben és zavarok, melyek rendes körülmények között is az ország s különösen a határszél kiváló felügyeletét és gondozását elkerülhetlenné tették, — jelenben a legélesebb figyelmet igénylik, annyival is inkább, minthogy a legutóbbi években az oláh-moldva fejedelemségből ismételve behatolt rablók által a személy- és vagyonbiztonság igen nagy mérvben lett veszélyeztetve.

— A „Budapesti Közlöny” kiadására vonatkozólag a belügyminiszter a képviselőház okt. 27-iki ülésében jelentést adott be. Az Athenaeum nyomdai részvénytársulattal kötött szerződés az év végén lejár: minek folytán — úgy a mint az a ház által több ízben követeltetett is — számitások történetek arra nézve, hogy mily áron tudná a hivatalos lapot az államnyomda kiállítani. Az eddigi évi jövedelem a hivatalos lapból 74,500 frtot tett; házi kezelés mellett tenne a remélhető jövedelem 161,716 frtot, a kiadás 90,440 frtot, és így a remélhető tiszta jövedelem 71,276 frtot, mely egybehesonlítva a korábbi jövedelemmel, házikelés mellett az előbbi jövedelemnél 3224 frttal kevesebb lenne. Megjegyzendő, hogy a lap expediciója és a hirdetések fölvétele nem a várban, hol az államnyomda van, hanem a belvágy Lipótvárosban berendezendő külön hivatalban kellene hogy történjen. Kéri mindezeknél fogva a miniszter a házat, hogy belátása szerint határozzon a ház az iránt, vajjon az előtűntetett jövedelmi apadás mellett kívánja-e, hogy a hivatalos lap az államnyomdában állítsassék ki, vagy pedig megbizsa a minisztert, hogy a lap kiadásá iránt azon esekre, ha az eddiglign nagyobb jövedelem lenne biztosítható, magánvállalkozóval szerződjen. Minthogy az előkészületek még november elején megteendők, szükséges, hogy a ház ez ügyben még a költségvetés előtt intézkedjen.

Az udvarhelyi gavallérok.

Emlékezhettek a „Kelet” olvasói, hogy annak idején majdnem állandó rovatot voltunk kénytelenek nyitni két szál udvarhelyi gavallér: Ugron Gábor és Bartha Miklós, politikai kikapásainak ostromozására. Nem tudjuk a „Kelet” ellenőrzésének, mely lyel ez emberek magaviseletét kísérte, volt-e része benne, de tény, hogy Bartha Miklós uram már korábban felhagyott a politikai szerepléssel s meg sem kísértette előbbi képviselői

dő közelében és viruló vetések és zöld gyepek alatt egy egész kormos fekete világ, fekete a szénből az egész terület, melyet minden irányban a keskeny vasut fut össze-vissza, fekete szénhegyek és halmok emelkednek minden felé s kormosok a munkások és a szép székely leányok, kik itt sűrűnnek, forognak, a szén darabjait fej-székek, lapátokkal halmazozzák, takarítják az utat, szén rostálnak, csilléket taszigálnak stb. Körülöttünk szétszórta faalkotmányok, köpületek, elromlott és készülőben levő csillék. Mozgás, eleveleg közöttük mindenütt. És mindez a mozgás ama négyesügi egységükből veszi eredetét, mely mindjárt közelünkben a hegy oldalában van és melyből egymásután kelnek ki a nagy széndarabokkal megterhelt csillék egy-egy ló által vonatra s magukkal hozva egy-egy kormos székelyt lámpával kezében és a mely sötét üreg ugyanakkor egymásután nyeli a belé hatoló üres csille-vonatokat.

Mielőtt azonban mi is rászánnók magunkat a bemenetelre, vizsgáljuk kissé közelebből a bánya külső környezetét. A mi legelőször szemünkbe ötlök, a roppant kiterjedésű ezer wagon szén befogadására alkalmas szénszáritó, egy fény-gerendázzal fentartott nagy deszka fedél, a mely alatt valóságos szén-hegy van felhalmozva. Itt a székek asszonyok és lányok nem végeznek egyebet, mint egyik helyről a másikra rakják a kihordott szén, a mig egy táblát kiterítették szikkadni, a másik azalatt a bányanedveségtől megszabadult s a csillék rakható. A száritó felett a hegyoldalon keletre egy csinos új köpület van, a munkavezető lakása. Ettől balra közvetlenül a bánya szája felett hosszú épület vult el. Ez néhány köpött bányásznak a szobája

állását ismét megnyerni, Ugron Gábor pedig tett egy végső erőfeszítést, de a választáskor szerencsésen megbukott. A lecke ugy látszott mintha fogott volna ez urakon, s a kik addig szóval, a hol ez hatott és kihívásokkal, a hol sarokba szorítottak, egész izgatottságban tartották Udvarhely megyét, a megszelielődésnek csatlakoztatni jeleit mutatták. Természetesen a mi részünkről is kezdett megszűnni szükség, hogy ezen urakkal tovább is foglalkozzunk, s habár fordultak elő némely apróbb ugynevezett stilkik, mi a megtérés után nem akartuk őket zavarni.

De nagyot csalakoztunk, a vadak csak bundájukban vedlettek, de természetük nem változtatták meg. A székelyföldi fegyverszállítások ügyében az eddigi vizsgálatok fonala két emberre vezet, a kik az egész botrányt előidéztek, e két ember: Ugron Gábor és Bartha Miklós. E gavallérok jónak is látták idején ellátni, s a mig azok, a kik elég gyermekek voltak ilyen kifozamodott észjárásu emberek után megindulni, most fogságban ülnek, egyik Olaszország derült ege alatt s a másik nem tudni hol élvezi a szabadságot.

Es mi történik, ha kormány nem jó rá eszeveszett készülődéseikre? Meglehet százával tesznek szerencsétlenekké békés székely családokat, kiknek alytjok, gyermekeik esnek áldozatul a kalandos vállalatnak és elzáratik ki tudja hány székely a határterhettől. Meglehet bele keverik az egész országot egy nem keresett és éppen azért váratlan háborúba.

Ime, ha eddig nem lett volna elég okunk ezen urak szereplését ostromozni, most már teljesen igazolva van eljárásunk.

A mi azonban legjellemzőbb, ez urak még most is elégvakmerők ugy viselni magukat, mintha semmi rosszat sem követtek volna el. Ezt mutatja legálabb Ugron Gábornak Csávolszky Lajoshoz, az „Egyetértés” szerkesztőjéhez Rómából írt valóban impertinens levele, mely a következőleg szól:

Csávolszky Lajosnak, az „Egyetértés” szerkesztőjének! Róma, okt. 22. Kedves barátom! Biztos forrásból értesültem, hogy különös és szigorú rendelet következtében, minden nekem szóló és tölem érkező levelet, vagy táviratot hivatalosan letartóztatnak. Hogy ezen eljárás a levéltitok szent jogával mennyiben egyez meg, nem bánt engem, hisz arra készen voltam, hogy felbontják leveimeit s ezért nem is pécselettem le egyet is, hogy annál kényelmesebben működhessek a cabinet noir. De már ennyi figyelem után elvártam volna, hogy ha elolvasták, hát levelem rendeltetése helyére adják: — nőmnek. Nem. Az állam érdeke megkívánja, hogy én ne tudjak nőmről, szülőimről, gazdaságomról és hogy az aggódo feleség ne tudhassa, vajjon férje hol és hogy van; vajjon nem ejtették Muraviev majmai fogságba. A másnak czimzett levelet, táviratot tiszteességes ember feltörve sem olvassa el. Lehet-e ott az állam tisztessége, hol a becsületre bízott leveleket nemcsak feltöri, hanem családiaságok daczára elkor-

rodítja, mellettök a kovács és asztalos műhely, hoi a kovácsok csákányokat hegyeznek, sineket görbíteneik, a csillékhezvasszerszámokat készítenek; az asztalosok a bánya számára gerendákat faragnak és csilléket gyártanak. E mellett egy hosszú sor épületben a bányamunkások részére egymás mellett nyugohelyek vannak berendezve. Ugyanitt a különböző készülőek és bányaszekők nagy raktára. Ezek alatt a bánya szájánál egy csinos kis épület, melynek ablakából egy ember a bányából kikerkező csillék számát jegyzi fel. Balra e háztól van a rostáló, ismét egy külön szobában. Tudnunk kell, mielőtt a rostálóról szólánk, hogy az egyes széndarabok nagyságát tekintve öt, különböző osztályu szénnek termel a bánya. Szükség van erre az osztályozásra, mert különböző csölokra különböző nagyságu darabokban használják fel a szén. A n-szebeni steárin gyár például csak dió nagyságu szénnek fogad el, a vasut ennél valamivel nagyobb darabokban stb. Ennek folytán az első osztályu szén nagy darabokból áll, legkisebb darabja egy emberi fő nagyságu; a második osztályu a fő nagyságtól az ökolnagyságig terjed; a harmadik ököltől a dióig, a negyedik dió nagyságu s az ötödik a pörzsén. Megemlítjük itt egyuttal, hogy az osztály az árban is különbséget tesz: a három első osztályu mázsájának ára a vasuti állomásnál 13 kr; a negyedik osztályu 7 1/2 kr, az ötödik 5 kr, de ezt csak tégláegítéshez lehet használni. Az összes termelésnek fele az első osztályba tartozik s ezért egyik szobában a munkások folyton darabolják a szén.

E különböző osztályok kiválogatására szolgál a rosta. Sajátságos egy alkotmány ez. Rézutas állásban négy, körülbelül két méter nagyságu vasrosta van egymás felé helyezve, a

bozza? Ha minden törvénye hazámnak eltiporlatnék, akkor is tiltakoznom kellene a kormány ezen eljárása ellen, mert fennmaradt örökös az erkölcs, ha egy tetszik, a vallás e törvénye: ne lopj!

Ugron Gábor.

Igy szól a levél. Valóban az ily hang lehetetlen, hogy ne bosszantás fel a legszelidebb kedélyű embert is. Egy olyan hígeszt ember, a ki alkotmányos király és kormány tudtán kívül fegyveres csapatokat szervez az ország: határain belül és arczul-úti az alkotmányos és minden rendezett államnak törvényeit, panaszokdai mer arról, hogy hazája törvényei eltiporlatnak. Egy ember, ki épen a levél-titok szentségét és a hazán rendőri felügyelet nélkül élvezett szabadságot arra használja fel, hogy kockára tegye ezerek életét, véréit, családi nyugalmát, mer beszélni a tisztességről! Talán az kellene Ugron Gábor urnak, hogy ezután is bujtogathasson az állami rend ellen és a kormány még csak ne is igyekezzék tudomására jönni annak, a mit ezerek érkei ellen elkövet? Nem volt még elég feki, hogy compromittálta az egész világ előtt a magyar nemzet higgadságát és politikai érettségét? Nem volt elég, hogy néhányon fogságban ülnek, kik elég balgák voltak megindulni utáná?

Lapunk a kormánypárti közlönyök között talán az egyetlen volt, a mely nem helyeselte a tulszigort a székelyföldi fegyverszállítások ügyében, nem helyeseltük különösen a nagy katonai meg szállásokat, mert meg voltunk győződve és ezt most is mondjuk, hogy maga a székely nép nem volt az ügybe avatva s az első percztől fogva nem is tettük ezt fel a székelyekről. Nem helyeseltük az elfogatásokat, mert hittük, hogy székely emberek nem követnek el olyan tettet, miért meg kelljen szólniuk. Ugy látszik azonban, hogy mégis voltak, a kik ilyen dolgot is követtek el, mert most az országban lennének s nem kellene ellenük nyomozó leveleket adni ki, a mint azt alább olvasni.

Ez lévén lapunk magatartása, annál nagyobb méltó felháborodásunk azok ellen, a kik miatt mások szenvednek és maguk a szabadság levegőt szívják s a távolból ocsárolják a hazát a helyett, hogy mint férfiak alkotmányos hazájok független bíróságai előtt legyenek emberei tettöknek.

Reméljük e keserű leczkéből okulnak a jó székelyek és megismerik azon embereket, kik által éveken át bolondítottak engedték magukat.

Justus.

Nyomozó levelek.

Sz. 5501/877. bf. kik. v. b.

N y o m o z ó l e v é l. Rungonfalvi Bartha Miklós, a kézdí-vásárhelyi Nagy Ezekias és társai közösenbáborítás iránti bünyögyökben gyanúsított lévén, előleges letartóztatása a lprdt. 151. §. c. pontja értelmében elhatározatik. Ennélfogva föl-kérnek az összes törvényhatóságok és királyi tör-

négy rostának négy féle közei vagy lyukai megfelelnék a fennebb előadott, nagyságnak s legfelől van a legnagyobb nyílás és egy alább. Mind a négy rosta a fa-szín tetőzetéről függ alá és egy rud segítségével egy ember által egyszerre himbálható. A vasut a legelső rosta széléhez visz akként, hogy a csilléből a szénre reá boríthatni. Alatt mindenik rosta alsó szélénél egy-egy csille áll, hogy a szén a rostáról belehullhat. Ha rostákat mozgatni kezdik, a legelsőre dobott szén apraja keresztül bukik, a nagy darabok pedig lecsúsznak a mozgatók közben az ott álló első csillébe, ez lesz az első osztályu szén. A második rostán szintén áthullanak a kisebb darabok, de a fennmaradt rész adja a második osztályu szén, mig nem a legalsó rostán csak a porszen, az ötödik osztályu hul keresztül, mit fel sem fognak, hanem az ott folyó patakra bízzák elhordását.

Végül meg kell emlékeznünk egy veszedelmes kis raktárról, hová emberfeletti erők vannak készletbe elrakva. Ez a bányanyílással szemben levő hegyoldalba beásva, egy kis köpület és telve van dynamittal. Nélküle ma már nem lehet bányát művelni és sok emberi munkát kímélhetni meg lobbakodony, mindent széttromboló haragjával. Jó távol helyezték el a tréfás portékát, hogy esetleg kedve akadtával csak a pusztá hegyoldalnak mutogassa erejét.

Ezek után visszatérhetünk a bányanyíláshoz s miután egyik bányász szobáscsákájában kisereltük ruhánkat, egy szenes és sáros bányászskabátot, nadrágot, kalapot és bakancsot vettünk magunkra, egy hegyes szegben végződő botot és füstös bányáslámpát a kezünkbe, elindulhatunk a föld alá.

Justus.

A „KELET” TÁRCZÁJA.

Az erdővidéki barnaszénbánya.

VI.

Azon nagy szenes halomtól, hol a mult alkalommal leirt raktár áll egyenesen Kőpecz derekának tart az iparvágányu vasat.

Mi az iparvágányu vasat? talán erről sem lesz érdektelen néhány szót ejtenünk.

E vasut miniatúr kiadás a nagy vaspályának, csakhogy lovak helyettesitik a locomotivot. A sinek közti tér körülbelül egyharmada a vagyonak, a sin maga egy negyedrészt olyan vastag és a vagonok egy nyolczadrész oly nagyok sinecnek, mint a mekorák a vasuti teherszállító szekerek. Megvasazott közönséges gyaloglaltan deszkából készült ládák apró vaskerekeken, ezek a csillék vagyis az iparvagonok. Tíz-tizenkét ilyen kocsi von maga után egy vagy két székely ló, melyek nem egymás mellé, hanem el vannak fogva. De azért, hogy a csilléket könnyen lehessen vonni, az iparvágányu vasutnak ép oly egyenesre és vízszintesre kell, hogy legyen építve, mint akár a nagy; vasuton, minden kis emelkedés, nagy hágó a közönséges uthoz képest. Vízszintes uton maguktól járnak a vagonok, de emelkedésen annál jobban érezhető a vonat terhe. Szerencsére a köpeczi vasut számára nem kellett nagy hegyet vágni és völgyet töltöni, mert az Olt völgyének szép síkságán vonul a számára készített földésen, egész aánya szájáig. De annál nagyobb költségbe került,

— **Beküldetett** szerkesztőségünkhez: ázi naptár^a. Tizenöt képpel. Szerkesztette Hur Imre, kiadják a Légrádi testvérek. Ötödik példány. Ára 50 kr.

Pályázati hirdetés!

Beszterce-Naszódmegyében a Nagy-Sajó járásban az alábbi 2, egyenként 400 frt. évi fizetés, 60 frt. lakbér és 20 frt. irodai általánynyal rendszeresített körjegyzői és egy 220 frt. évi illetményvel javadalmazott segédjegyzői üresedésben lévő állomásokra u. m.

1.) **Felső-Sebesi.** — Felső-Sebes, Alsó-Sebes, Fris és Gledin községekből, Felső-Sebesen lakással;

2.) **Kis-Sajó.** — Kis-Sajó, Berlad, Szentivány és Nagy-Falu községekből alakult körjegyzői, Kis-Sajón lakással; és

3.) **Kis-Budaki.** — Kis-Budak, Rágla, Román-Budak, Solymos és Árdán községekből alakult körjegyzői keretben, — Román-Budak lakással — egy segédjegyzői állomásra pályázat nyitattik.

Pályázók az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74 és 75-ik §-ai szerinti okmányokkal, szabályszerűen felszerelt folyamodványaikkal **1877-ik évi november-haváig** 20-ik napjáig, alóli szolgálói hivatalhoz beiktatására ezennel felhívattak; később beiktatandó pályázatok el nem fogadtatnak.

Kis-Budak, 1877. október-hó 20-án.

A Nagy-Sajó járás szolgabírájától.

BODA SÁNDOR.

Csúsz és köszvény.

annak benuálása s más bel- és kül-betegségek, melyek mostanig gyógyíthatatlannak tartattak. (2—3)

Minden rendű köszvénynek, a kiknek már rég nem jutott eszébe, hogy bajuk ellen ezt vagy amazt használják, s heves egészeiket visszanyerjék, még is maradt még egy reményük, hogy éveken át tartó nyomoruktól meneküljenek, legyen bár szenvedésük belső vagy külső, s ha csak egyes testrészüket, vagy az egész test is meg van lepve a bajtól.

A Moessinger-féle szerek előállításának kimondhatlan fáradságba került, míg sikerült neki új gyógyítási módja által megkeményedést elporczulásokat ismét megállítani s eloszlatni, mi által a csukló, illetőleg az in megint előbbi fekvésébe jöhet, s a vérforgás helyreállítatik, továbbá azon szenvedő részeket, melyek előbb meg voltak görbülve, vagy a fájdalom miatt nem lehetett mozgatni, valamint azon szenvedő részeket, melyek már érzéketlenné váltak, ismét megélnésként s megérszítik. A legmakacsabb s legérzékenyebb nyíl egy perc alatt, s meggyógyul 3 nap alatt.

Nem kell összetévesztetni a szerket azon család kuruzsói találmányokkal, melyek már sok embernek meggyógyították a szemet. Legjobb bizonyítéka annak, hogy szerem a legreménytelenebb állapotban is gyógyítanak, az, hogy a sikert mindenki már másodnap érzé, még pedig mindegy, akár gyengébb, akár erősebb természetű legyen. A szerket használhatja az aggyastán úgy mint a gyermek, továbbá azt, a ki hivatalát még folytatja, nem gátolják ebben, eredetileg a baj hiánya, esés, nedves lakás, rossz gyomor, az izmok túlerőltetése sat. által. Nem kell tudnom, hogy köszvényes szer, mint izadás, májzsír, petroleum, fűrés, melegtatás vagy bármely más szer használatát-e már, csak a bajnak rövid leírását, s pályafokának megjelölését kérem. Levelezés magyar nyelven. Kérem a lak pontos feladását.

Moessinger L. G. Majnai Frankfurtban.

Gyógymódom használása előtt (mely igen csekély költséggel jár), nagy számú meggyógyult halányvilágításával szolgálhatok, melyeket csak az utóbbi hetekben kaptam, s a melyek valódiságáról az illetőknél meggyőződést szerezhetni.

1878. Uj naptárak. 1878.

Épen most jelentek meg és kaphatók

Stein János

könyvkereskedésében Kolozsvárt:

1878. NAPTÁRAK. 1878.

ERDÉLYI

KÉPES NAPTÁR

1878-dik közönséges évre.

Különös tekintettel a vásárok hibátlan kiadására.

XIX. Évfolyam.

Számos képpel. Ára 30 kr.

Postán küldve 36 kr.

Tartalom:

1. Naptárresz.
2. Bem álma. Irta Mezey József.
3. Bem tábornok.
4. János király utolsó napjai. Történelmi rajz.
5. A vén cizmbalmos. Irta Losonczy László.
6. Erdő, erdő, sürti erdő. Népdal.
7. Batara Guru, a jávaiak főistene.
8. Megállok az udvarodon... Népdal.
9. A királytigri Sumatra szigetén.
10. Huzd rá cigány... Népdal.
11. Nem hallottam soha ily bús barangszót. Népdal.
12. Székely-Udvarhely vára.
13. Megérem még azt az időt... Népdal.
14. Testgyakorlat és tornaszat Japánban.
15. Fáj a szívem, fáj a lelkem... Népdal.
16. Ez a kis lány rózsának van nevelve. Népdal.
17. Az állatkertben.
18. Nekem olyan aszony kell. Népdal.
19. Cifra szűröm szegre van akasztva... Népdal.
20. Kék eres a szőlő levél... Népdal.
21. Vándormadár a gölya... Népdal.
22. Világoskék a csillagos éjszaka... Népdal.
23. A Bonin-szigetek.
24. Hull a levél a virágról... Népdal.
25. Jaj de sok szép szeretőm volt... Népdal.
26. Viszik a menyasszony selyem ágát... Népdal.
27. A viziló.
28. Nem szól a tilinkóm, elhasadt... Népdal.
29. Sajó kutyám jaj be mélyen aluszol... Népdal.
30. Szerettelek galambom nem mondhatod... Népdal.
31. A Markes-szigetek.
32. Szomorúffiz hervadt lombja... Népdal.
33. Tul a Tiszán jegenyefa tövébe... Népdal.
34. Hasznos tudnivalók, 47 új és jeles gazdasági jó tanács.
35. **Adomák:** 1. Bolond Vitus. — 2. Okos mint a t... malacz. — 3. Mind a — egyik. 4. A becsületes örmény. 5. Menj Matyhoz. 6. A jó káposzta. 7. Gróf Mikó életéből. 8. Caudar stylus. — 9. Ki a zsivány. — 10. Székely ember és a váltó. — 11. Könnyű volt a tekintetes urnak. — 12. Viszontlátás. — 13. Kiro ütött. — 14. Rekt'ram orra. — 15. A paradicsom. — 16. A cigány és az aratók. — 17. Életmód választás. — 18. Megemberelés. — 19. A nagy sokaság. — 20. A fene. — 21. A kövér disznó. — 22. Apának parancsok. — 23. Drága borbély. — 24. Fekete kávé. — 25. A ki mindent tud. — 26. Ki álljon meg?
36. Jeles mondatok.
37. Bélyeg illeték fokozatok.
38. Cselédbért és árendát mutató tábla.
39. Kamatszámítást mutató tábla.
40. A Királyhágón innen eső vásárok bettrendszen.
41. A Királyhágón innen eső vásárok hónapok szerint.
42. Hirdetmények.

Irodai fali naptár

1878-dik közönséges évre.

Legnagyobb ivrét, katolikus, protestáns, görög-orsz és izraelita naptárral, bélyegilleték fokozatokkal és az Erdélyi részek törvényszéki felosztásával.

Különösen megyei és városi községek, hivatalok, törvényszékek és mindenféle irodák használatául.

XIX. Évfolyam. Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

1878. Uj naptárak. 1878.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár - Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.

Az Athenaeum nagy képes naptára

Szerkeszti Concha Károly.

Tizenkilencedik évfolyam, számos fametszvényvel.

Ára 1 frt.

Nemzeti nagy képes naptár.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel. Szerkeszti Áldor Imre. Tizedik évfolyam. Ára 1 frt.

Borászati naptár.

Szerkeszti dr. Nyári Ferencz. Ötödik évfolyam. Ára 80 kr.

Falusigazda naptára.

A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára. Többek közreműködésével. Szerkeszti Máday Izidor. Tizenegyedik évfolyam. Ára 80 kr.

Eötvös naptár.

Tanfériák és tanügybarátok számára.

Az Eötvös alap javára, kiadja a központi gyűjtő bizottság.

Szerkesztik György Aladár és Komjáthy György. Ára 60 kr.

A magyar nők naptára.

Szerkeszti Beniczky Irma. Tizedik évfolyam. Ára 60 kr.

Uj honvéd naptár.

(Együttal katonai naptár.)

A magyar nép számára. Szerkeszti Áldor Imre.

Tizenegyedik évfolyam. Ára 60 kr.

Lidércz naptár.

Tizenhetedik évfolyam. Ára 60 kr.

Iparos naptár.

Szerkeszti Gelléri Mór az „Alföldi Iparlap” szerkesztője. Számos fametszettel, harmadik évfolyam. Ára 50 kr.

István bácsi naptára,

vagyis: családok házigazdáknak és gazdaszonyoknak, népevelőknek, helység előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium. Alapítá Májer István. Szerkeszti Köhalmi Klimstein József tanár. Huszonharmadik évfolyam. Ára 50 kr.

Protestáns új képes naptár.

Szerkeszti Duzs Sándor tanár. Huszonnegyedik évfolyam. Ára 50 kr.

Kossuth naptár.

Szerkeszti Honfi Tihamér. Nyolczadik évfolyam. Ára 40 kr.

A nép zászlója naptára.

A magyarnép számára. Szerkeszti Áldor Imre. Tizedik évfolyam. Ára 40 kr.

A magyarnép naptára.

Képes kalendárium sokféle hasznos és mulattató olvasmánnyal ellátva. Toldalékul Paprika Jancsi „Nevessünk” című tárczája. Ára 30 kr.

Nevessünk.

Uj humorisztikus naptár. IX. évfolyam. Ára 40 kr.

Kovács Károlyné

I-só szabad. Mosó-intézete a f. évi szeptember 29-ke óta áttette üzleti helyiségét

főtér, 32 számú házhoz

(hátral az udvaron)

a hol is szokott pontossággal eszközölteték azonnal, bármennyű **fehér-ruhaneműk, függönyök, fejkötők és mindenféle pipere-fehérneműk mosatása;**

az eddiginél tetemesen leszállított áron.

Ugyanott elvállaltatik **családok egész házi mosatása, szintén igen jutányos áron.**

Árjegyzékeket és bővebb tájékoztatást, az intézetben nyerhetni egy sz napon át.

Haszonbéri hirdetés.

A fogarasi városi ev. ref. egyház jogtulajdonát képező heti, s országos vásárvám vételi jog, mely kiterjed a város bel- s kül területére a kebli egyháztanács végzése következtében három egymástán folyó évre, vagyis 1878-dik évi január 1-től 1880-ik évi december utolsó napjáig bészorólag terjedő bér folyamra határozatván bérbe adatni, az árverezés a ref. papi lakon **f. évi november-hó 12-kén d. e. 9 órakor fog megkezdetni** — következő általános feltételek mellett:

1. Az évi bér felkiáltási ára 2500 frt. o. ért.
2. A bérbe venni vágyók kötelesek a felkiáltási ár 10 %-tóljárt bánatpénzzel letenni.
3. A szóbeli árverezés megkezdéséig írásbeli ajánlatok (Offer) is elfogadtatnak, az így árverezni ohajtók is kötelesek ajánlataikba a felkiáltási ár 10 %-tóljárt beteuini.
4. Az árverezési részletek feltételek, s a vásárvám tarifa bármikor is megtekinthetők a ref. lelkészi hivatalnál.

A fogarasi ev. ref. kebli egyház tanácsnak 1877. október 21-ken tartott üléséből.

KÖNTZEI GYULA,
jogi gondnok.

Rumburgi szövetekek,

(kezeséggel, hogy valódi len-vásznak)

legszebb nyári fehérítéssel,

mollinos-okat és domestic-okat, durvák és fehérítettek, fehérözernavászon, vízlepedőt, callicot, fehér cottonokat, creast, czernavászon, csinavat, lepedő-vászon varrás nélkül, Oxfording elméket és

CHIFFONOKAT

ajánl legjutányosabb gyári árban

TEUTSCH B. J. Segesvárt.

Külmegrendelések az ár utánvéte mellett gyorsan teljesíttetnek. — Tömegesebb megrendelések bérmentes vaspályaszállítás kedvezményét élvezik.

HERTZKA és FRIEDJUNG

fehérnemű- és vászonárú-raktára,

Bécs, Neuer Markt (Mehlmarkt) 14 sz.

(377) „Phönix”-hez, (6—6)

ajánlja a téli időnyre a legjobb anyagból, a legerősebb munkával, a legújabb szabás szerinti készült szőgyárúnyú fehérnemű- és vászonárú-raktára, mely a gyermekek számára legutányosabb megkötözött, minden darabon tisztán látható gyárjelével.

Az úgyszemint selejtes fehérnemű megvásárlásától, mely esetből azonos árban ajánlatlik s az első mosást nem kell el, orvák a t. közönséget.

Férfiúngok jó shirtingból (chiffon) sima elővel frt. 1,70, 2,50, legújabb fajta frt. 3,25, Valódi vászonból frt. 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100, 120, 150, 200, 250, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900, 1000, 1200, 1500, 2000, 2500, 3000, 4000, 5000, 6000, 7000, 8000, 9000, 10000, 12000, 15000, 20000, 25000, 30000, 40000, 50000, 60000, 70000, 80000, 90000, 100000, 120000, 150000, 200000, 250000, 300000, 400000, 500000, 600000, 700000, 800000, 900000, 1000000, 1200000, 1500000, 2000000, 2500000, 3000000, 4000000, 5000000, 6000000, 7000000, 8000000, 9000000, 10000000, 12000000, 15000000, 20000000, 25000000, 30000000, 40000000, 50000000, 60000000, 70000000, 80000000, 90000000, 100000000, 120000000, 150000000, 200000000, 250000000, 300000000, 400000000, 500000000, 600000000, 700000000, 800000000, 900000000, 1000000000, 1200000000, 1500000000, 2000000000, 2500000000, 3000000000, 4000000000, 5000000000, 6000000000, 7000000000, 8000000000, 9000000000, 10000000000, 12000000000, 15000000000, 20000000000, 25000000000, 30000000000, 40000000000, 50000000000, 60000000000, 70000000000, 80000000000, 90000000000, 100000000000, 120000000000, 150000000000, 200000000000, 250000000000, 300000000000, 400000000000, 500000000000, 600000000000, 700000000000, 800000000000, 900000000000, 1000000000000, 1200000000000, 1500000000000, 2000000000000, 2500000000000, 3000000000000, 4000000000000, 5000000000000, 6000000000000, 7000000000000, 8000000000000, 9000000000000, 10000000000000, 12000000000000, 15000000000000, 20000000000000, 25000000000000, 30000000000000, 40000000000000, 50000000000000, 60000000000000, 70000000000000, 80000000000000, 90000000000000, 100000000000000, 120000000000000, 150000000000000, 200000000000000, 250000000000000, 300000000000000, 400000000000000, 500000000000000, 600000000000000, 700000000000000, 800000000000000, 900000000000000, 1000000000000000, 1200000000000000, 1500000000000000, 2000000000000000, 2500000000000000, 3000000000000000, 4000000000000000, 5000000000000000, 6000000000000000, 7000000000000000, 8000000000000000, 9000000000000000, 10000000000000000, 12000000000000000, 15000000000000000, 20000000000000000, 25000000000000000, 30000000000000000, 40000000000000000, 50000000000000000, 60000000000000000, 70000000000000000, 80000000000000000, 90000000000000000, 100000000000000000, 120000000000000000, 150000000000000000, 200000000000000000, 250000000000000000, 300000000000000000, 400000000000000000, 500000000000000000, 600000000000000000, 700000000000000000, 800000000000000000, 900000000000000000, 1000000000000000000, 1200000000000000000, 1500000000000000000, 2000000000000000000, 2500000000000000000, 3000000000000000000, 4000000000000000000, 5000000000000000000, 6000000000000000000, 7000000000000000000, 8000000000000000000, 9000000000000000000, 10000000000000000000, 12000000000000000000, 15000000000000000000, 20000000000000000000, 25000000000000000000, 30000000000000000000, 40000000000000000000, 50000000000000000000, 60000000000000000000, 70000000000000000000, 80000000000000000000, 90000000000000000000, 100000000000000000000, 120000000000000000000, 150000000000000000000, 200000000000000000000, 250000000000000000000, 300000000000000000000, 400000000000000000000, 500000000000000000000, 600000000000000000000, 700000000000000000000, 800000000000000000000, 900000000000000000000, 1000000000000000000000, 1200000000000000000000, 1500000000000000000000, 2000000000000000000000, 2500000000000000000000, 3000000000000000000000, 4000000000000000000000, 5000000000000000000000, 6000000000000000000000, 7000000000000000000000, 8000000000000000000000, 9000000000000000000000, 10000000000000000000000, 12000000000000000000000, 15000000000000000000000, 20000000000000000000000, 25000000000000000000000, 30000000000000000000000, 40000000000000000000000, 50000000000000000000000, 60000000000000000000000, 70000000000000000000000, 80000000000000000000000, 90000000000000000000000, 100000000000000000000000, 120000000000000000000000, 150000000000000000000000, 200000000000000000000000, 250000000000000000000000, 300000000000000000000000, 400000000000000000000000, 500000000